

Urtica

Folia utriusque illita, canis morsibus, addito sale, medentur.
(cartea a IV-a, cap. 79, p. 554)

Gentiana

Radix collyrij modo subdita, paratus ejicit: imposita ut lycium uulneraria est. Succus extrahendi ratio haec est: contusa radix quinque diebus aqua maceratur: postea in eadem trantispas decoquitur, dum extent radices: et ubi refrigit aqua, linteum excolatur (cartea a III-a, cap. III, p.322).

Din partea finală a fragmentului de mai sus reiese, în mod evident, simplificarea modului de extragere a sucului, păstrându-se doar acțiunea de fierbere și strecurare¹.

Cu privire la virtuțile mărarului găsim această paralelă:

anethum

genitura restinguit assidue potum
(cartea a III-a, cap. LVI, p. 383).

Кропивка

ТАКЖЕ КЕГО ОУЛОУСНТ СКАЖЕНАА КОТЮГА КРОПОВЫИ КОРЕН ГРНЗН. ТАКЖЕ ОУВАРИШИ ОУ КОДЪ ІІІ ЗДРАК БЖДЕТ. (f. 9^v).

Чорновыль

ГОДИ КОТОРАА ЖИНА ПОРОДИТИ ШТРОЧАТЕ НЕ МОЖЕТ ОУВАРИ ЧОРНОВЫА З КИНОМ... ТЕЖ ДАН ПИТИ И КОРВО ПОРОДИТ ШТРОЧА

ОУВАРИ ЧОРНОВЫА... ОУ НОВОМ ГОРЦЫКОМ И ПРЕЦКАИ СКРОЗ ЧИСТЖЖ ПЛАТИНЖ И ІАКЪ ОУСТОИТ СМ... (f. 10^v).

КРОПЪ

КТО КРОП БЖДЕТ ІШТИ ЗАКШЕ МОЛОД БЫКАЕТ ЧАСКЪКЪ ТОТ. (f. 11^v-12^r).

Față de formularea științifică, medicală din textul latin, reluată identic în diverse ediții comentate², în fragmentul nostru și-a făcut loc o formulare mai elegantă.

Textul nostru de botanică medicală prezintă față de Dioscoride elemente eterogene și unele inovații în sensul că în el figurează și plante inexistente în textul lui Dioscoride. Aceste inovații se datorează, probabil, comentariilor lui Matthiolus.

¹ În traducerea franceză a lui Matthiolus sau în ediția italiană a lui Curtio Troiano textele se păstrează integral astfel:

Après qu'on aura concassé la racine, on la met en infusion d'eau cinque jours durant. Puis on la fait cuire dans la dite eau, jusqu'à ce qu'on voit entièrement la racine par dessous l'eau. Et après que l'eau est refroidie on la passe par un linge (Matthiolus, p. 249).

Il sugo suo si raccoglie in questo modo: si pista la radice e per cinque di si lascia stare in acqua, e cuocesi puoi in quella acqua medesima sin che le radice, vengono di sopra, e quando l'acqua sara raffreddata si cola con una pezza di lino. (Curtio Troiano, f. 123^r).

² Vezi, de pildă, formularea în limba italiană: „bevuto di continuo, il seme isstingue la vertu generativa“ (Ediția Curtio Troiano f. 144^r).